RESUMO PROGRAMACIÓN. Curso 2023-2024

DEPARTAMENTO: FILOSOFÍA

MATERIA: FILOSOFÍA 1º BACH.

COMPOÑENETES:

1. Lilian Bouza Magaly.

2.- Isabel Gándara Arjomil. (comparte media xornada co profesor Omar Martínez ata o 31 de Outubro)

3.- Omar Martínez Alejos (comparte media xornada coa profesora Isabel Gándara ata o 31 de Outubro)

4. Fco. Javier de la Torre Fernández (xefe do departamento).

5.- Hilduara Perianes Guitián. (profesora do departamento de Música que imparte EVVCEE de 3º como afín)

CONTIDO (RESUMO)

1. Relación de unidades didácticas.

2. Distribución currículo nas unidades didácticas.

3. Criterios de cualificación e recuperación.

4. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

1. Relación de unidades didácticas.

UD	Título	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Introdución á filosofía	Introdución ao saber filosófico entre as diferentes formas de coñecemento humano.	X		
2	Antropoloxía: natureza ou cultura?	Introducción a reflexión filosófica sobre o ser humano	X		
3	Filosofía e xénero	Análise crítico das ausencias e discriminacións que cuestionan a tradición.	X		
4	Epistemoloxía: que é coñecemento?	Introdución a reflexión filosófica sobre o coñecemento: que é que, tipos....		X	
5	Pensando loxicamente	Agumentación formalmente válida, informal, incorrecta.		X	
6	Ontoloxía: porque existe algo e non máis ben a nada?	Introdución a reflexión filosófica sobre a realidade.		X	
7	Ética: de onde ven o ben e o mal?	Introdución a reflexión filosófica sobre as diferentes concepción morais e éticas			X
8	Filosofía Política: que é o ben común?	Introdución a reflexión filosófica sobre o ben común.			X
9	Estética: existe a beleza?	Introdución a reflexión filosófica sobre a beleza e a arte			X

2. Distribución do currículo nas unidades didácticas.

UD	Título	Descrición
1	Introdución á filosofía	Introdución ao saber filosófico entre as diferentes formas de coñecemento humano.

- A reflexión filosófica sobre a propia filosofía. O problema filosófico da definición de filosofía.
- Características da filosofía.
- Concepcións da filosofía.
- A tradición filosófica.
- Breve síntese das grandes épocas históricas da filosofía.
- A variedade de intereses, temas e perspectivas empregadas no facer filosófico.
- A filosofía como saber.
- A filosofía como experiencia humana. A necesidade humana de lle dar sentido racional á realidade, ás nosas accións e ao noso ser social.
- Filosofía e infancia: a infancia como momento propicio para a experiencia filosófica.
- Comparación con outros campos do saber: mitoloxía, relixión, ciencia, saber común, razón poética.
- As grandes subdisciplinas da filosofía: os saberes filosóficos tradicionais.
- Os métodos da filosofía.
- O traballo filosófico.
- Uso e análise crítico de fontes.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos.
- A argumentación sólida como base do pensamento e o diálogo filosóficos.
- A investigación e a disertación filosóficas.
- O sentido da filosofía no século XXI.
- Sentido e finalidade da filosofía.
- A vixencia da reflexión filosófica ante os retos do século XXI.
- Novos temas e áreas actuais de investigación filosófica.

UD	Título	Descrición
2	**Contidos da Unidade 2. Antropoloxía: natureza ou cultura?**	Introducción a reflexión filosófica sobre o ser humano

- O ser humano como suxeito da experiencia filosófica e como obxecto principal da reflexión filosófica.
- As grandes concepcións filosóficas sobre o ser humano.
- A filosofía e a existencia humana.
- O debate sobre a xénese e a definición da natureza humana.
- A especificidade natural do Homo sapiens.
- Os condicionantes históricos, sociais e culturais que nos fan ser como somos.
- Personalidade e identidade persoal.
- A estrutura psicosomática da personalidade.
- Ámbitos do psiquismo: sensibilidade, emotividade, desexos, volición e facultades cognitivas.
- Consciencia e linguaxe.

- O problema da identidade persoal: tipos e modos de identidade.
- Máis alá dos límites humanos. A especulación sobre o transhumanismo.

UD	Título	Descrición
3	**Filosofía e Xénero.**	Introducción a reflexión filosófica sobre a desigualdade home-muller.

- As ausencias de colectivos e as posibles discriminacións que cuestionan a tradición.
- Filosofía e condición social: a discriminación social.
- Filosofía e xénero: a discriminación da muller na historia da filosofía.
- Filosofía e eurocentrismo: a discriminación étnico-cultural.
- O traballo filosófico.
- Uso e análise crítico de fontes.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos.
- A argumentación sólida como base do pensamento e o diálogo filosóficos.
- A investigación e a disertación filosóficas.
- O sentido da filosofía no século XXI.
- A vixencia da reflexión filosófica ante os retos do século XXI.
- Novos temas e áreas actuais de investigación filosófica.

UD	Título	Descrición
4	Epistemoloxía: Que é o coñecemento?	Introdución a reflexión filosófica sobre o coñecemento: que é que, tipos....

- As ausencias de colectivos e as posibles discriminacións que cuestionan a tradición.
- Filosofía e condición social: a discriminación social.
- Filosofía e xénero: a discriminación da muller na historia da filosofía.
- Filosofía e eurocentrismo: a discriminación étnico-cultural.
- O traballo filosófico.
- Uso e análise crítico de fontes.
- O traballo con textos filosóficos: comprensión e interpretación.
- O traballo con materiais non filosóficos: a identificación de problemas filosóficos.
- A argumentación sólida como base do pensamento e o diálogo filosóficos.
- A investigación e a disertación filosóficas.
- O sentido da filosofía no século XXI.
- A vixencia da reflexión filosófica ante os retos do século XXI.
- Novos temas e áreas actuais de investigación filosófica.

UD	Título	Descrición
5	Pensando loxicamente	Agumentación formalmente válida, informal, incorrecta.

- A verdade como obxectivo do coñecemento.
- As teorías da verdade.
- O fenómeno da desinformación e a «posverdade».
- O razoamento e a argumentación.
- A argumentación formalmente válida: a lóxica formal. Simbolización, táboas de verdade, e dedución natural da lóxica proposicional.
- A argumentación informal.
- A argumentación incorrecta: falacias e nesgos cognitivos.
- O saber científico: definición, demarcación e metodoloxías científicas. A filosofía da ciencia: natureza, problemas e límites do coñecemento científico.

UD	Título	Descrición
6	Ontoloxía: porque existe algo e non máis ben a nada?	Introdución a reflexión filosófica sobre a realidade.

- O problema metafísico do real.
- Aparencia e realidade. As realidades virtuais.
- Unidade e pluralidade.
- Categorías e modos de ser.
- Entidades físicas e obxectos ideais: o problema dos universais.
- O problema filosófico do tempo e do cambio.
- O problema mente-corpo desde a Idade Moderna á intelixencia artificial.
- O problema do determinismo. Necesidade, azar e liberdade.
- O problema filosófico da existencia de Deus.

UD	Título	Descrición
7	Ética: de onde ven o ben e o mal?	Introdución a reflexión filosófica sobre as diferentes concepción morais e éticas

- O feito ético e a razón práctica.
- Separación entre ética, moral e dereito: racionalidade ética, conciencia moral e lexitimidade política.
- A liberdade como condición para o diálogo ético e o xuízo moral.
- Metaética e ética normativa.
- Cognitivismo ético fronte ao emotivismo e o intuicionismo.
- Formalismo ético fronte a materialismo ético.
- Universalismo e relativismos éticos.
- Ética do coidado: necesidade de igualdade efectiva de dereitos entre mulleres e homes.
- Éticas aplicadas.
- A valoración das accións á marxe da moral: alén do ben e do mal.
- Problemas éticos actuais.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia.
- As desigualdades e a pobreza.

- A discriminación e o respecto polas minorías.
- Problemas ecosociais e medioambientais.
- Os dereitos humanos e a posibilidade dunha ética universal de mínimos: entre a ética e o dereito.
- Orixe, lexitimidade e vixencia.
- Xeracións dos dereitos humanos.
- Os dereitos da infancia.
- Dereitos dos animais.

UD	Título	Descrición
8	Filosofía Política: que é o ben común?	Introdución a reflexión filosófica sobre o ben común.

- O feito ético e a razón práctica.
- Separación entre ética, moral e dereito: racionalidade ética, conciencia moral e lexitimidade política.
- A liberdade como condición para o diálogo ético e o xuízo moral.
- Metaética e ética normativa.
- Cognitivismo ético fronte ao emotivismo e o intuicionismo.
- Formalismo ético fronte a materialismo ético.
- Universalismo e relativismos éticos.
- Ética do coidado: necesidade de igualdade efectiva de dereitos entre mulleres e homes.
- Éticas aplicadas.
- A valoración das accións á marxe da moral: alén do ben e do mal.
- Problemas éticos actuais.
- A guerra, o terrorismo e outras formas de violencia.
- As desigualdades e a pobreza.
- A discriminación e o respecto polas minorías.
- Problemas ecosociais e medioambientais.
- Os dereitos humanos e a posibilidade dunha ética universal de mínimos: entre a ética e o dereito.
- Orixe, lexitimidade e vixencia.
- Xeracións dos dereitos humanos.
- Os dereitos da infancia.
- Dereitos dos animais.

UD	Título	Descrición
9	Filosofía Política: que é o ben común?	Introdución a reflexión filosófica sobre o ben común.

- Definición, ámbitos e problemas da estética: arte, beleza e gusto.
- Teorías sobre a beleza e a arte.
- Teorías clásicas e modernas sobre a beleza e a arte.
- Teorías e problemas estéticos contemporáneos.
- A relación do estético con outros ámbitos da cultura: a reflexión sobre a imaxe e a cultura audiovisual.
- A estética e as súas implicacións filosóficas coa ética e a política.
- Ética e estética.

3. Criterios de cualificación e recuperación.

Criterios de cualificación :

1. Haberá a lo menos unha proba escrita por avaliación. As probas escritas, calquera que sexa o seu formato (exames, probas escritas de lecturas, comentario de texto, composición, argumentación escrita ou oral...), suporá o 80 % da cualificación global (ata 8 puntos, media aritmética de dúas probas por trimestre).

2. As actividades (lecturas e traballos na aula virtual) suporán un 20% da nota.

3. Teráse en conta a participación na clase para redondeo de nota.

4. A nota de cada avaliación parcial será calculada sumando a media aritmética das probas más a media aritmética das lecturas e traballos.

5. Para aprobar o curso haberá que ter as 3 avaliacións aprobadas e a nota da avaliación final ordinaria será a media aritmética das tres avaliacións parciais.

6. Como norma aplicable de carácter xeral, consideráse que a partir de 5 décimas subirase ao enteiro inmediatamente superior, por exemplo: un 4,5 é un 5, pero menos de 4,5 é un 4.

Criterios de recuperación:

1. A recuperación poderá consistir ben na posibilidade refacer traballos non superados, ou ben nunha proba escrita. Haberá tres recuperacións, una por avaliación, preferentemente ao inicio do seguinte trimestre, e ata o remate do período lectivo. En calquera caso, a recuperación da terceira avaliación realizaráse antes da proba extraordinaria. Durante as dúas últimas semanas do curso o alumnado con algunha avaliación suspensa realizará actividades de apoio, reforzo ou recuperación.

2. A cualificación da avaliación extraordinaria estará composta exclusivamente polo resultado dunha proba escrita diseñada polo departamento de Filosofía. O alumnado supera a materia cando acada una cualificación de 5, unha vez aplicada a regra xeral de redondeo exposta máis arriba.

4. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Teráse en conta o Plan de Reforzo (artigo 51 da Orde do 8 de Setembro 2021 de atención á diversidade). O plan deberá ser elaborado polo profesorado que imparte a materia baixo directrices do departamento co coñecemento da titora ou titor.

O plan deberá ter como referentes os obxectivos da materia e adquisición de competencias. Realizaráselle ao alumnado unha proposta de traballo completo e individualizado no que se desenvolvan os criterios mínimos exisibles en cada unidade didáctica.

Está proposta será resultado dun seguimento individualizado que se fará do alumnado revisando os traballos entregados por trimestre para poder asignar un novo traballo final.

No caso de non superar as probas o alumnado será convocado a unha proba final (Artigo 11. Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia) que se adecuará ás datas previstas para a ABAU e que versará sobre a totalidade dos contidos. Neste caso a cualificación estará composta exclusivamente polo resultado da proba final (PF) proposta.